

TASDIQLAYMAN

Jurnalistika va o'zbek filologiyasi fakulteti

dekani M. Chorshanbiyev

2024-yil

**"Ilmiy tadqiqot metodologiyasi" fanidan 70230104 – Adabiyotshunoslik
(O'zbek adabiyoti), 70230101 – Lingvistika (o'zbek tili), 70230801 –
Kompyuter lingvistikasi, 70230105 – Matnshunoslik va adabiy
manbashunoslik: o'zbek tili magistratura bosqichi I kurs talabalari uchun
yakuniy nazorat savollari**

1. Fan ijtimoiy-madaniy hodisa
2. *Fan* tushunchasining keng va tor ma'nolari. Fan tarixiga oid yondashuvlar.
Fan taraqqiyotining asosiy bosqichlari.
3. Fanning funksiyalari. Fanning mikrokonteksti va makrokonteksti.
Intersub'ektivlik.
4. Fanlar tasnifi. Bilim ilmiylik mezonlarining tasnifi. Fanning dinamik va statik qonuniyatları.
5. Analitik va sintetik bilim.
6. Fanlar diffirensiatsiyasi va integratsiyasi. Fanning ijtimoiy-madaniy mo'ljallari.
7. Ilmiy tadqiqotning namoyon bo'lish jihatlari
8. Ilmiy tadqiqot namoyon bo'lishining asosiy jihatlari: erkinlik, yozma matn va uning og'zaki matndan farqi.
9. Ilmiy tadqiqotni ilmiy ish sifatida rasmiylashtirishning ahamiyati va metodikasi.
10. Ilmiy tadqiqot natijalarini ifodalovchi tezis, maqola, monografiyalarni tayyorlashda bilimning ahamiyati va ularning taqdimoti.

11. Xalqaro jurnallarda maqolalar nashr qilishning zarurati va ahamiyati.
Nashr etilgan maqolalarni rasmishlashtirish qoidalari.
12. Olimlarning ilmiy ishlariga iqtibos berishning ilmiy faoliyatdagi o‘rnii.
Plagiat (ko‘chirmachilik) olim sha’niga isnod sifatida.
13. Xalqaro ilmiy bazalarda maqolalarni joylashtirishning zarurati. Skopus, RINS, Web of sciense, vikipedia, Xirsh indeksining ahamiyati.
14. Kutubxonalarda ishlash amaliyoti: alfavit, sistemali va elektron kataloglar.
15. Ilmiy tadqiqotning namoyon bo‘lish shakllari: individual ilmiy tadqiqot: (kurs ishi, bitiruv malakaviy ishi - BMI, magistrlik dissertatsiyasi – MD, doktorlik dissertatsiyalari - PhD, DSc; referat va maqolalar, monografiya). Avtoreferat matnini uchinchi shaxs nomidan tayyorlashning zarurati va ahamiyati.
16. Hamkorlikdagi ilmiy tadqiqotning o‘ziga xos xususiyati.
17. Texnikaviy va badiiy ijod bilan bog‘liq ilmiy tadqiqot.
18. Pedagogik faoliyat va ilmiy tadqiqotning uyg‘unligini ta’minlashning ahamiyati.
19. Ilmiy tadqiqot turlari: fundamental, amaliy va innovatsion tadqiqotlar va ularni moliyalashtirish imkoniyatlari.
20. Tadqiqotchilik loyiha- konstruktorlik ishlanmalar: (mutlaqo maxfiy tadqiqotlar).
21. Yoshlarning fundamental, amaliy va innovatsion loyihalari.
22. Xalqaro jamg‘armalar, nodavlat-notijorat tashkilotlarning ijtimoiy loyihalari.
23. Fundamental, amaliy, innovatsion tadqiqot ishlanmalarining o‘zaro aloqadorligi va farqli jihatlari.
24. Fan va ishlab chiqarishning o‘zaro aloqadorligi. Ilmiy tadqiqotda vorisiylik va o‘ziga xoslik.
25. *Muammo* tushunchasi va uning mohiyati. Muammo va metod uyg‘unligi.
26. Muammo va masalaning aloqadorligi va farqli jihatlari. Ulkan, muhim, ikkinchi darajali muammolar. Muammoning shakllari.

27. Mavzuni tanlash muammoning to‘g‘ri yechimi ilmiy faoliyatning amaliy natijasining kafolati.
28. Ilmiy muammolarning namoyon bo‘lish usullari: predmetga doir va protseduraga doir muammolar. Muammoli vaziyat va uning ahamiyati.
29. Dalil – ilmiy muammoni echish omili. Dalillar ilmiy tadqiqotning amaliy va nazariy asosi.
30. Empirik va ilmiy dalilning xususiyatlari. Imtiyozli dalillar. Ilmiy bilimning rivojlanishida fan dalillarini umumlashtirishning ahamiyati
31. Ilmiy maktab shakllanishining tarixi, umumiy belgilari va asosiy bosqichlari.
32. Ilmiy maktablarning turlari. Ilmiy maktablarning shakllari, paradigmal va lokal darajalari.
33. Ilmiy maktablar tasnifi.
34. Innovatsion ilmiy maktablar.
35. Adabiyotshunoslikdagi ilmiy maktablar.
36. *Metod, metodologiya, metodika* tushunchalarining o‘zaro aloqadorligi va farqli jihatlari.
37. Metodlar tasnifi: fan metodlari; fanlararo tadqiqot metodlari; xususiy ilmiy metodlar; empirik tadqiqot metodlari, nazariy tadqiqot metodlari; tadqiqotning umumiyligi mantiqiy metodlari; falsafiy metodlar; ijtimoiy-gumanitar fanlarga doir umumiy metodlar.
38. Intellektual mulk huquqi: innovatsiya va novatsiyalar, kashfiyot va ixtiro, intellektual mulk va patent tushunchalarining mutanosibligi
39. Ilmiy tadqiqotda axborot va axborot texnologiyalarning ta’siri
40. Olim faoliyatining professionallashuvi va ijtimoiy mas’ulligi
41. Dissertatsiyani rasmiylashtirishdagi asosiy talablar

Tuzuvchi

Boltaboyev H.

Kafedra mudiri

Boltaboyev H.